

A Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete (CSMKE) 2013. szeptember 26-ai továbbképzésének ismét különleges keretet adtunk. Az NKA (Nemzeti Kulturális Alap) támogatásának köszönhetően a tavalyi évhez hasonlóan regionális konferenciát szerveztünk a szegedi Somogyi-könyvtárban.

Célközönségünk így ismét nem csak a megye könyvtárosaiból állt, de távolabbról is vártunk érdeklődőket, előadókat.

Már a pályázat írása közben vitákat folytattunk, hogy mi legyen a központi téma. Hosszas beszélgetések és egy néhány évvel korábbi igényfelmérésünk alapján témaként a partnerkapcsolatokat jelöltük meg.

Napjaink társadalmi/gazdasági változásai még inkább előtérbe helyezik, nyilvánvalóbbá teszik, hogy a könyvtáraknak tudatosan kell kialakítaniuk kapcsolati rendszereiket. Ehhez a tudatos kialakításhoz, tudatos tervezéshez próbáltunk segítséget nyújtani előadásainkkal. Igyekeztünk úgy összeállítani a tematikát, hogy mindenkire tudjunk szólni. Arra kértük előadóinkat, hogy gyakorlati tanácsokkal, saját tapasztalataikra támaszkodva mutassák be az adott témát.

Első előadónk a Könyvtári Intézet igazgatónője, *Bánkeszi Katalin* volt. Áttekinthető képet igyekezett festeni a könyvtárak partnerkapcsolatairól, azok fontosságáról, összességében a rendszerről, a

könyvtárak lehetséges és szükséges partnereiről. Alapvető fogalmakat tisztázott, s bízom benne, hogy ezek alapján minden hallgató megpróbálta elhelyezni saját könyvtárát a könyvtári rendszerben.

A következő előadással szűkítettük a kört. Előadónk, *Fodor Péter*, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója, elsősorban saját intézményének kapcsolati hálóján keresztül mutatta be a fenntartóval mint az egyik legfőbb partnerrel való viszonyt. A főigazgató kicsit messziről indította előadását, de lényege, az általa is többször hangoztatott fő mondanivaló, röviden összefoglalható: paradigmaváltásra van szükség minden területen!

Sajnos törvényszerűség, hogy egy-egy kapcsolat kialakításában meghatározó szerepet játszik a felek személyisége, s ezt a tudást nem lehet átadni. Ötleteket elleshettünk, praktikákat talán megtanulhatunk, de személyiségünk befolyásol. Amit mindenképpen szükséges megjegyezni és megtanulni az előadásból, az a már említett paradigmaváltás szükségességének felismerése és alkalmazása, valamint a partnerkapcsolatokat tekintve a legfőbb útmutató, hogy ne felejtsük el: egyenlő felek vagyunk, még a fenntartóval szemben is.

Czupi Gyula, a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár igazgatója, már a befogadó közönség nagy részéhez egy kissé közelebb álló kisvárosi könyvtár gyakorlatát mutatta be, igen élvezetes stí-

lusban. Előadása sok mindenben reflektált Fodor Péterére, alátámasztotta az ott elhangzottakat. (Egy későbbi előadásra is, azonban ezt még az előadó sem tudhatta.) Ő is kiemelte a paradigmaváltás szükségességét – bár az elhangzottak alapján már úgy gondolom, hogy ez a folyamat legalábbis elindult a hazai könyvtári társadalomban –, valamint lehangsúlyosabbnak ő is az egyenlőséget, a partner fontosságát tartotta.

A középpontba, legfontosabb partnerként, a könyvtárhasználót helyezte. Sőt, hangsúlyozta, hogy nem is az az országos átlagban is közel húsz százalék a legfontosabb partner, hanem a maradék nyolcvan százalék, aki lehetséges használó! Legfontosabb partnereink ők. Könnyen elfogadható és magunkévá tehető véleménye: a könyvtár középület, a cél az, hogy a „köz” élje benne az életét. Az élvezetes, sok példával illusztrált előadásról mindenki hazavihetett valamit, amit otthon tud hasznosítani, hogy elérje legfontosabb partnerét: a (lehetséges) könyvtárhasználót.

Az előadások sorát megtörve egy gyakorlati jellegű fél órával nyitottuk az ebéd utáni programot. Győrből érkezett hozzánk *Tolnai Gáborné*, a Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér osztályvezetője. Ő a digitális szolgáltatásokért felelős osztályvezető. Így megmutatta nekünk, hogy egy szolgáltatási szegmens mit tehet a könyvtár kapcsolataiért. Úgy gondolom, a XXI. században megkerülhetetlen és elengedhetetlen megismerni a közösségi médiumokat, jelen esetben a legismertebb és legtöbbször által használt Facebookot. Saját tapasztalataink alapján látható, hogy egyre több könyvtár használja kommunikációs csa-

tornaként ezt a szolgáltatást, s köztudott, hogy a győri könyvtár – néha ugyan vitákat is gerjesztve, de – nagyszerűen használja. Ezzel sok olvasót, esetleg potenciális olvasót is gyorsan és hatékonyan elérhet.

Előadónk rengeteg gyakorlati példát hozott. Saját tapasztalataikra építve nagyon hasznos tanácsokkal látta el a hallgatókat, főképp azokat, akik már kipróbálták az eszközt. Talán többekben felkeltette a kíváncsiságot is, így hazaérve kipróbálták a hallottakat.

A győri megyei könyvtár után hazaértünk a Somogyi-könyvtárba. Elsőként a CSMKE és a Somogyi kapcsolatáról, valamint az egyesület kapcsolati rendszeréről szóló előadást hallgathatták meg a résztvevők tőlem. Az előadás összefoglalható a címevel, *A CSMKE és a Somogyi-könyvtár szimbiózisa*. Azonban mint az előadásból kiderült, ez olyan együttélés, ahol igazából csak az egyik fél jut komolyabb előnyökhöz.

A szakmai rész zárásaként egy nagyon összefogott, rengeteg saját tapasztalatot bemutató előadást hallgathattunk meg. *Andóczy Balogh Éva*, a Somogyi-könyvtár pr-munkatársa mutatta be a könyvtár kapcsolati rendszerét, emelte ki a legjobb példákat. Az elmúlt években nagyon szervezeten épült ki (többek között Éva munkájának köszönhetően) a könyvtár kapcsolati hálójára. Éva elsősorban a külső partnerekre fókuszálta előadását. Ahogy egyik diájának címe mondja: „... elmondunk néhány példát, ami velünk esett meg”. A példákat végignévezve rögtön látható, hogy milyen szerteágazó ez a rendszer. Jól megmutatkozott az is, hogy nem szabad elutasítanunk az elsőre látszólag a könyvtári világtól távo-

li partnereket sem! Hasznos tanácsokat hallhattunk arra nézve is, hogy mitől válhat egy könyvtár fontos és jó partnerévé akár egy vadasparknak vagy egy közlekedési társaságnak. Érdeemes végignézni a diákat¹, s biztos, hogy erőt és bátorságot meríthetünk belőlük.

A nap zárásaként néhány, Éva által is említett partnerünket kértük meg, hogy mutassák be az ő oldalukról a kapcsolatunkat. Természetesen nehéz volt választani, hogy kiket szólítunk meg. Igyekezünk olyan partnereket keresni, akik azt is be tudják mutatni, hogy egy kapcsolat milyen úton fejlődik. Ők a másik fél szemszögéből vizsgálták meg, hogy hogyan épül ki a kapcsolatunk. Az is látható volt, mennyire fontos, hogy egyenrangú félként szerepeljen mindenki a viszonyban. Ahogy egyik előadónk, *Gyüdi Sándor*, a Szegedi Nemzeti Színház főigazgatója fogalmazott, olyan ez, mint egy teniszmérkőzés: folyamatosan szerválunk egymásnak, s ez mindig előreviszi a kapcsolatot. Rámutatott, hogy miképp fejlődött évről évre kölcsönösen a kapcsolat.

Hasonló fejlődéstörténetet hallhattunk *Kardos Lilitől* is, aki a Europe Direct Szeged irodát képviselte. Róluk fontos megemlíteni, hogy kapcsolatunk már egy EU-s pályázati anyagba is bekerült pozitív példaként.

Körmöczy Eszter a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara szemszögéből mutatta be ezt az első pillantásra

¹ A diák a többi előadással egyetemben elérhető a CSMKE blogjáról:
<http://csmke.sk-szeged.hu>
vagy a CSMKE slideshare csatornáján:
<http://www.slideshare.net/csmke>

talán meglepő kapcsolatot. Ahogy előadásában ő is rámutatott, a Somogyi-könyvtár kapcsolati rendszerén keresztül nekik sikerült már elérniük a megye több könyvtárát, s rajtuk keresztül az iparos társadalmat. Ez a virágzásnak indult kapcsolat számunkra is sok újat és rengeteg tapasztalatot hozott. Ebből is látható, hogy a kapcsolatok építése tulajdonképpen folyamatos tanulás.

Zárásként visszatértünk a kulturális, közművelődési területre. A Szegeden immáron közel harminc éve működő Közéleti Kávéház titkára, *Hekáné Szondi Ildikó* mutatta be az egyesületet és mutatott rá a kapcsolódási pontokra.

Összegzésként azt mondhatom, hogy sikeres napot zártunk. Az előadások egymásra reflektáltak. Sok jó példát láttunk, s bízom benne, hogy minden résztvevő hasznos tapasztalatokat szerzett.

Ami biztos, ha már a paradigmaváltás megvolt, azzal kell szembesülnünk, hogy szüntelen tanulási folyamat részesei vagyunk. De soha ne feledjük, nem vagyunk egyedül a világban, s mindig egyenlőként kezeljük partnereinket! ■

